

Årsrapport 2021 - Unga Experter - ett av landets bästa patientråd

Av: [Ella Furenborn](#), ung samordnare för rådet. 20 december 2021

Unga Experter är ett patientråd främst för barn och ungdomar som får vård på Akademiska barnsjukhuset. Kontakterna med barnsjukhuset har under 2021 varit färre än tidigare år, mest pga pandemin.

Möten

Under året har Unga Experter haft totalt 9 möten eller andra aktiviteter. De allra flesta möten har skett digitalt över teams, detta då restriktioner gjort att vi inte kunnat träffas som vanligt. Vi har dock kunnat träffas fysiskt i och med studiebesöket den 30/11 samt avslutningen i december, vilket vi hoppas kunna fortsätta med under 2022. På de digitala mötena har totalt 6 olika medlemmar deltagit, samt Martin Price från Barnombudet i Uppsala län.

Utöver medlemmar och Martin har andra med egna frågor och ärenden till rådet deltagit på tre möten samt vid ett studiebesök.

- Den 13/4 deltog Erik Normann, barnsjukhuset biträdande verksamhetschef samt sektionschef på neonatologi, för att diskutera [ärendet kring läkarstudenter](#) (länk till ärendet på hemsidan) samt rådets samarbete med Idékraft.
- Under vårens sista möte deltog Klas Hällerstrand som arbetar på Konstenheten inom Region Uppsala. Klas har träffat rådet tidigare. Vi diskuterade konstval i nybyggda rum på barnonkologen utifrån förslag framtagna av Konstenheten.
- Mattias Paulsson, apotekare på Akademiska Sjukhuset, deltog dels på mötet den 11/5 men höll även i studiebesöket på BMC den 30/11. Ett väldigt lärorikt tillfälle för rådet där vi fick lära oss mycket mer om mediciner och hur dessa görs och ges till patienter. Vi fick en bättre inblick i hur man tillverkar mediciner idag samt hur man kan tänka sig göra i framtiden. Dessutom fick vi testa att printa egna tabletter i en 3D-skrivare.

Utöver 7 digitala möten och ett studiebesök hade rådet en julavslutning den 15/12. Vi träffades på Barnombudets kontor på Drottninggatan och köpte pizza. Vi hade inte någon avslutning innan sommaren på grund av restriktioner, men om möjligt har vi gärna avslutningar varje termin. Det blir en rolig aktivitet samt ett bra tillfälle för rådets medlemmar att lära känna varandra.

Ärenden

På mötena har pågående ärenden diskuterats samtidigt som nya tagits upp. Ärenden kan variera i omfattning och hur stor del av sjukhuset de påverkar. Även processen för hur ett ärende tas hand om ser olika ut från fall till fall. Våra större ärenden [kan du följa här](#). Under våren har flera nya ärenden inletts, men vi har även avslutat några från 2020.

- Sjukhusmaten, där rådet i början av året gett egna synpunkter på meny och mat. Dessutom har vi bidragit med frågor som vi tycker hade varit en bra grund till en eventuell enkät kring sjukhusmaten.
- Ett annat avslutat ärende är kring UL och de gratis patientresor som kan bokas vid sjukhusbesök. En av rådets medlemmar tog förra året upp detta, och vi konstaterade att ingen av oss kände till möjligheten. Vi hör de av oss till UL för att ta reda på hur många unga som faktiskt använder denna funktion. Efter kontakt med Ellen Åberg, avdelningschef på UL, har rådet fått ta del av statistik som visar att dessa biljetter används av unga i en mycket högre utsträckning än vi trodde.
- Med Klas Hällerstrand från Konstenheten inom Region Uppsala har ett nytt ärende angående konst på sjukhuset tagits upp och färdigställts. I samband med att två nya rum på barnonkologen byggs har rådet fått tycka till om vilken konst som rummen ska inredas med utifrån en lista med förslag på tavlor och skulpturer. Klas närvarade själv på mötet och tog då emot de ungas förslag och synpunkter.
- Andra ärenden som diskuterats under året är frågan om transition från barn till vuxenvård och kassorna vid entrén till barnsjukhuset.
- Kallelserna till vård har diskuterats i och med ett samarbete mellan rådet och kommunikationsenheten på Akademiska Sjukhuset samt Martin Price från Barnombudet. Rådet har bland annat fått titta på olika kallelser och deras utformning för att på mötena tycka till om vad som är bra, mindre bra och vad som eventuellt kan läggas till.
- I och med samarbetet och studiebesöket med Mattias Paulsson har vi även diskuterat läkemedel och mediciner vid flera möten.
- Dessutom har vi gett våra synpunkter på en enkät skriven av Josefin Hagström inför ett forskningsprojekt om den digitala journalen och hur den kan utvecklas. Just journalen är något som många i rådet har åsikter om och som vi gärna fortsatt arbetar med i framtiden.

Exempel på samarbeten med sjukhuset

- Mattias Paulsson, apotekare på Akademiska Sjukhuset, gästade rådet den 11/5. Samarbete med Unga Experter kring hur läkemedel kan tillverkas och optimeras för att vara så bra anpassade till unga som möjligt. Detta samarbete inkluderar även studiebesöket den 30/11 där rådet besökte BMC.
- Erik Normann, sektionschef på neonatologi, deltog på redets möte den 13/4. Erik är en viktig kontakt för att han och ha ansvar för Idékraft, sjukhusets forum för att samla in och bearbeta idéer för patienter och anhöriga. Samarbetet med Idékraft har under året inte fungerat som vi i Unga Experter velat, mycket till följd av pandemin och att Idékraft då inte varit prioriterat från sjukhusets sida. Vi har i rådet kommit fram till att vi helst vill få alla olika idéer från Idékraft skickade till oss för att kunna tycka till och ge egna förslag. Detta har inte fungerat, kanske för att få eller inga förslag kommer till Idékraft från barn eller unga. Vi vill arbeta med detta under 2022.

Övrigt

I augusti har 4 av rådets medlemmar deltagit på en [filminspelning för Barnrättsdagarna](#). Barnrättsdagarna är en i år digital konferens med fokus på barnkonventionen och barns rättigheter. Temat för årets upplaga var “Alla barns rätt till bästa uppnåeliga hälsa”. I slutet på augusti deltog de unga på en filminspelning ledd av Allmänna Barnhuset där fyra korta filmer spelades in. Filmerna handlade om vad en bra hälsa innebär samt vad unga kan behöva för stöd för att uppnå detta och visades under konferensens två dagar.

Under 2021 gjorde Sveriges regering en utredning om patientråd. **Unga Experter beskrivs där som ett av landets bästa exempel!** [Länk till utredningen](#).

Media

Unga Experter har främst syns på Instagramen [@ungaexperter](#). Där syns info om kommande möten, vad som diskuterats tidigare samt aktuella ärenden.

Hemsidan [ungaexperter.se](#) har även uppdaterats under året. Där syns bland annat anteckningar från tidigare möten samt vad som är aktuellt i gruppen. Innehållet är på så sätt mer utförligt än det på Instagram och kan ge en bättre förståelse för rådets arbete. Fliken “[Ärenden](#)” är ny för 2021. Där listas alla de ärenden som har arbetats med, är aktuella just nu eller som ska tas upp i framtiden. Ärendena är sedan kategoriserade från brons till guld beroende på hur långt de har kommit, där de markerade med brons endast är påbörjade medan de med guld är slutförda.

Rådet har även syns i tidningen [Barnläkaren där rådets samordnare varit delaktig i en debattartikel om viktiga delar då läkare möter unga](#). Artikeln finns i årets 6:e utgåva med temat Ungdomsmedicin och heter “Unga Experter vill se bättre psykosocialt stöd i vården”. Tidningen ges ut av Svenska Barnläkarföreningen.

2022

Rådet hoppas på att under nästa år kunna ses fysiskt under mötena. Detta då vi anser att mötena blir både bättre och lättare då. Dessutom är det roligt att få träffas och det öppnar upp för fler möjligheter att hitta på roligare aktiviteter. Vi har som sagt varit på ett studiebesök under hösten, nästa år vill vi gärna få till fler.

Under året hoppas Unga Experter även på att kunna bli fler aktiva unga i rådet. Fler unga hade underlättat vårt arbete samt gjort att vi kan få fler åsikter och ett bredare perspektiv på de ärenden och frågor som vi tycker till om.

När det gäller samarbeten så inleder vi gärna fler likt det gällande mediciner med Mattias Paulsson eller konst med Klas Hällerstrand. Vi vill gärna se mer kontakt och samarbete med Idékraft och hoppas på att kunna komma igång som tänkt under 2022. Dessutom ska rådet under 2022 träffa Patientnämnden i Uppsala.